

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VO.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit VO van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommitteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommitteerde.
- 3 De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn

gegeven door het College voor Toetsen en Examens.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
  - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
  - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
  - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
  - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examinerator en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*

Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*

Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen scorepunten afgetrokken. Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten één scorepunt afgetrokken tot een maximum van twee scorepunten per opgave.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1

1 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- toezicht houden op de Raad van Bestuur
- advies geven aan de Raad van Bestuur

2 maximumscore 3

- John de Mol heeft 5,04% van 440.000.000 = 22.176.000 aandelen 1
- Het bod per aandeel bedraagt: $\frac{2.499.200.000}{440.000.000} = 5,68$ 1
- Het bedrag dat John de Mol misloopt is $22.176.000 \times (5,68 - 4,89)$
= € 17.519.040 1

3 maximumscore 2

- Beleggers schatten de kans dat Bpost op een ander moment met een hoger bod komt laag in 1
- (Uit teleurstelling) verkopen zij hun aandeel PostNL / is er minder vraag naar het aandeel PostNL. Hierdoor daalt de beurskoers of 1
- PostNL gaat zelfstandig door. De beleggers verwachten hierdoor een lagere toekomstige winst van PostNL 1
- en verkopen hun aandeel. / Er is minder vraag naar het aandeel PostNL. Hierdoor daalt de beurskoers 1

Opgave 2

4 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Als het project mislukt, heeft dat geen negatieve imagoschade voor Johnson tot gevolg.
- Er ontstaat een zuiver financieel beeld van de financiering en resultaten van Clean Shave.
- Bij een eventueel faillissement van Clean Shave gaat dit niet ten koste van het vermogen van Johnson.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

5 maximumscore 3

maanden	index- cijfer	abonnementen	handhouders	scheermesjes
1 t/m 3	100	8.000	8.000	96.000
4 t/m 6	125	10.000	2.000	120.000
7 t/m 9	125	10.000	-	120.000
10 t/m 12	150	12.000	<u>2.000</u>	<u>144.000</u>
totaal			12.000	480.000

Opmerking

Per juiste kolom (abonnementen, handhouders, scheermesjes) inclusief berekening een scorepunt toekennen.

Berekeningen abonnementen en scheermesjes

maanden 1 t/m 3	8.000 (abonnementen) x 3 (maanden) x 4 (mesjes) = 96.000
maanden 4 t/m 6	$\frac{125}{100} \times 8.000 = 10.000$ abonnementen $10.000 \times 3 \times 4 = 120.000$ scheermesjes
maanden 7 t/m 9	zie maanden 4 t/m 6
maanden 10 t/m 12	$\frac{150}{100} \times 8.000 = 12.000$ abonnementen $12.000 \times 3 \times 4 = 144.000$ scheermesjes

toelichting:

maanden 4 tot en met 6: $10.000 - 8.000 = 2.000$ nieuwe handhouders

maanden 10 tot en met 12: $12.000 - 10.000 = 2.000$ nieuwe handhouders

6 maximumscore 2

- handhouders: $12.000 \times 2,50 =$ 30.000 1
  - scheermesjes: $96.000 \times 0,08 =$ 7.680 1
- € 37.680**

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

7 maximumscore 3

Openingsbalans Clean Shave bv 1 januari 2019 (getallen x € 1)			
debet			credit
Gebouw	330.000	Eigen Vermogen	131.000
Verpakkingsmachine	140.000	Hypothecaire lening	280.000
Voorraden	37.680	Crediteuren	37.680
Liquide middelen	<u>5.000</u>	Vooruitontvangen abonnementen	<u>64.000</u>
	512.680		512.680

- Voorraden + Crediteuren 37.680 1
- Vooruitontvangen abonnementen $8.000 \times 8 = € 64.000$ 1
- totaal 512.680 1

8 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Het is een vergoeding voor het relatief grote risico van deze investering.
- Er is een hoge alternatieve investeringsopbrengst.

9 maximumscore 2

$(8.000 + 10.000 + 10.000 + 12.000) \times 3 \times 8 = € 960.000$

10 maximumscore 2

- handhouders (vraag 6) 30.000
- scheermesjes maanden 1 t/m 3 (vraag 6) 7.680
- scheermesjes maanden 4 t/m 12:
 $(120.000 + 120.000 + 144.000) \times 0,08 =$ 30.720 1
- totale inkoopwaarde € 68.400 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

11 maximumscore 5

Resultatenbegroting Clean Shave bv 2019 (getallen x € 1)			
Opbrengsten			
Abonnementen (vraag 9)			960.000
Kosten			
Inkoopwaarde van de omzet (vraag 10)		68.400	
Interestkosten hypothecaire lening		13.815	
Transportkosten		600	
Afschrijvingskosten gebouw		8.820	
Afschrijvingskosten verpakkingsmachine		27.000	
Verzendkosten enveloppen		237.600	
Loonkosten		189.216	
Reclamekosten		386.500	
			<u>931.951</u>
Nettowinst / ~~nettoverlies~~			28.049

Berekeningen

Transportkosten Rotterdam - Utrecht	4 zendingen per jaar x 150 = 600
Afschrijvingskosten verpakkingsmachine	verpakkingsmachine $\frac{140.000 - 5.000}{5} = 27.000$
Loonkosten	$(3 \times 32.000 + 1 \times 50.000) \times 1,08 \times 1,20 = 189.216$
Reclamekosten	$326.500 + 5 \times 12.000 = 386.500$

- 600 1
- 27.000 1
- 189.216 1
- 386.500 1
- 28.049 nettowinst 1

12 maximumscore 2

- $\frac{28.049}{131.000 \text{ (zie vraag 7)}} \times 100\% = 21,4\%$ 1
- Johnson zal starten omdat de verwachte nettowinst groter is dan de vereiste 20% van het geïnvesteerde EV op 1 januari 2019 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 3

---

13 maximumscore 2

- Jasmijn, 1
- omdat zij het recht van hypotheek (het recht om bij wanbetaling het onderpand te verkopen) geeft aan de bank 1

Opmerking

Het tweede behaalde scorepunt wordt alleen toegekend, indien het eerste scorepunt is behaald.

14 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

- De bank loopt een lager risico, 1
- omdat hoe korter de rentevaste periode is, hoe kleiner de kans is dat de marktrente in de tussentijd stijgt (en de bank dus inkomsten misloopt) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

15 maximumscore 3

	hypothecaire lening met aflossingen op basis van annuïteiten		hypothecaire lening met lineaire aflossingen	
interestuitgaven jaar 1		7.500,00		7.500,00
aflossing jaar 1	6.834,00		10.000,00	
interestuitgaven jaar 2		<u>7.329,15</u>		<u>7.250,00</u>
interestuitgaven jaar 1 + jaar 2		€ 14.829,15		€ 14.750,00

Berekeningen

	hypothecaire lening met aflossingen op basis van annuïteiten	hypothecaire lening met lineaire aflossingen
interestuitgaven jaar 1	$0,025 \times 300.000$	$0,025 \times 300.000$
aflossing jaar 1	$14.334 - 7.500$	$\frac{300.000}{30}$
interestuitgaven jaar 2	$(300.000 - 6.834) \times 0,025$	$(300.000 - 10.000) \times 0,025$

- 6.834 1
- 14.829,15 1
- 14.750 1

Opgave 4

16 maximumscore 2

	toelichting	per sierkaars
inkoopprijs		€ 14,00
inkoopkosten	0,25 x 14	<u>€ 3,50</u>
		€ 17,50
overheadkosten	0,60 x 17,50	<u>€ 10,50</u>
kostprijs		€ 28,00
nettowinstmarge	$\frac{20}{80} \times 28$	<u>€ 7,00</u>
verkoopprijs		€ 35,00

- € 28,00 1
- € 35,00 1

17 maximumscore 2

- resultaat op inkoopprijs:
 $1.150 \times 14 - 17.537,50 = 1.437,50$ nadelig 1
- resultaat op inkoopkosten:
 $1.150 \times 3,50 - 3.737,50 = \underline{287,50}$ voordelig
- resultaat op inkopen $\text{€ } 1.150,00$ nadelig 1

18 maximumscore 2

- toegestane overheadkosten: $1.150 \times 10,50 = 12.075,00$ 1
- werkelijke overheadkosten: $\underline{9.637,50}$
 $\text{€ } 2.437,50$ voordelig 1

Opgave 5

19 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Fastned heeft een negatief eigen vermogen, dus is het vreemd vermogen groter dan het totaal vermogen.
- Fastned heeft naar verhouding veel vreemd vermogen vergeleken met eigen vermogen.

20 maximumscore 1

De omzetgroei kwartaal 4 in 2017 ten opzichte van kwartaal 3 in 2017 is:

$$\frac{192.800 - 120.500}{120.500} \times 100\% = 60\%$$

Vraag	Antwoord	Scores
21	<p>maximumscore 2</p> <p>De verwachte omzet over 2018 wordt:</p> <p>kwartaal 1: $192.800 \times 1,6 = 308.480$</p> <p>kwartaal 2: $192.800 \times 1,6^2 = 493.568$</p> <p>kwartaal 3: $192.800 \times 1,6^3 = 789.709$</p> <p>kwartaal 4: $192.800 \times 1,6^4 = \underline{1.263.534}$</p> <p style="text-align: right;">€ 2.855.291</p>	
22	<p>maximumscore 1</p> <p>$\frac{189.000}{450.000} \times 100\% = 42\%$</p>	
23	<p>maximumscore 1</p> <p>De belastingvoordelen kunnen tijdelijk zijn.</p>	
24	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • bij break-even: $0,42 \times 2.855.291 - \text{totale constante kosten} = 0$ totale constante kosten = 1.199.222,22 • De totale constante kosten mogen toenemen met $1.199.222,22 - (450.000 + 700.000) = \text{€ } 49.222,22$ 	1 1
25	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2018 worden 30 laadstations bijgebouwd. Dit zal leiden tot een stijging van de constante kosten van $\frac{200.000}{25} \times 30 = \text{€ } 240.000$ • € 240.000 is meer dan € 49.222,22 	1 1

Opgave 6

- 26 **maximumscore 2**
OHVD is aan haar leden (die vooruitbetaald hebben) verschuldigd een dienst te leveren (het lidmaatschap).
- 27 **maximumscore 2**
 $30.000 - 32.500 + 13.500 = \text{€ } 11.000$

Opmerking

Wanneer plus- en minteken zijn omgewisseld, worden geen scorepunten toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

28 **maximumscore 2**
 $3.625 + 1.000 - 1.400 = € 3.225$

Opmerking

Wanneer plus- en minteken zijn omgewisseld, worden geen scorepunten toegekend.

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinerator in de applicatie Wolf.
Accordeer deze gegevens voor Cito uiterlijk op 25 juni.